

WESTFÄLISCHE
WILHELMS-UNIVERSITÄT
MÜNSTER

SKLICEVANJE NA LISTINO PRED DOMAČIM SODIŠČEM

Prof. Hans D. Jarass
Univerza v Münstru

A. Uveljavljanje kršitev Listine

I. Pred domačimi sodišči

1. Kršitve Unije

- Primeri
 - Sekundarno pravo, ki je v nasprotju s temeljnimi pravicami
 - Terciarno pravo, ki je v nasprotju s temeljnimi pravicami
 - Posamezne odločbe, ki so v nasprotju s temeljnimi pravicami
- Protipravnost in neveljavnost
- Neveljavnost in domneva nezakonnosti
 - uporabiti do odločbe Sodišča Evropske unije
 - izjema pravno neobstoječi akt
- Posebni primer: nedokončno sekundarno ali terciarno pravo

A. Uveljavljanje kršitev Listine

I. Pred domačimi sodišči

1. Kršitve Unije

- Pomen za domača sodišča
 - Izključna pristojnost Sodišča Evropske unije za neposredno pravno varstvo
 - Postopek za presojo
 - Postopki predhodnega odločanja ali obvezna uporaba
 - Posebni primer začasno pravno varstvo
 - Razlaga, ki je v skladu s temeljnimi pravicami

A. Uveljavljanje kršitev Listine

I. Pred domačimi sodišči

1. Kršitve Unije

- Pomen za domača sodišča
 - Primer: SEU, zadeva 92/09 – Schecke, ZOdl. 2010, I-11063
 - Uredba 259/08 zahteva objavo prejemnikov kmetijske pomoči z imenom, občino, zneskom idr.
 - Vprašanje nekega nemškega sodišča, ali je to združljivo z varstvom osebnih podatkov v členih 7 in 8 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije
 - Ali neveljavnost uredbe zajema tudi podatke pravnih oseb?

A. Uveljavljanje kršitev Listine

I. Pred domačimi sodišči

2. Kršitve držav članic

- Primeri
 - Nacionalni pravni predpisi, ki so v nasprotju s temeljnimi pravicami
 - Upravni akti in sodbe, ki so v nasprotju s temeljnimi pravicami
- Protipravnost in neuporaba
 - Neuporaba nacionalnih norm, tudi ustave
 - Očitnost in pomen kršitve nepomembna
 - Praviloma zgolj izpodbojnost posameznih odločb

A. Uveljavljanje kršitev Listine

I. Pred domačimi sodišči

2. Kršitve držav članic

- Pomen za domača sodišča
 - Nacionalna pravna sredstva za neposredno ali posredno ugotavljanje protipravnosti
 - Postopek za presojo
 - Postopki predhodnega odločanja neposredno s strani vsakega posameznega sodišča
 - Razlaga, ki je v skladu s temeljnimi pravicami
 - Odškodninske tožbe

A. Uveljavljanje kršitev Listine

I. Pred domačimi sodišči

2. Kršitve držav članic

- Primer: SEU, zadeva 234/12 – Sky Italia, 18. 6. 2013
 - Italijanski zakon omejuje oglaševanje v sektorju plačljive televizije (pay TV) močneje kot v sektorju prostodostopne televizije
 - Kršitev načela enakosti določenega v členu 20 Listine?
 - Kršitev svobode in pluralnosti medijev določenih v členu 11(2) Listine?

A. Uveljavljanje kršitev Listine

II. Pred domačimi organi

1. Kršitve izvedenega prava zoper Listino

- Pravica do preverjanja in dolžnost preverjanja
- Domneva zakonitosti
- Rešitev odprta: razlike glede na kakovost norm?
- Izredno skrbna preučitev razlage, ki je v skladu s temeljnimi pravicami

A. Uveljavljanje kršitev Listine

II. Pred domačimi organi

2. Kršitve nacionalne zakonodaje zoper Listino

- Dolžnost neuporabe s strani organov
- Teža in očitnost kršitve nepomembna

B. Področje uporabe (zavezanec)

I. Dolžnost Unije

1. Vključeni organi in področja

- institucije, organi, uradi in agencije
 - tudi organi zasebnega prava
- Področja delovanja
 - Vse aktivnosti, ne glede na pravno obliko
 - Mednarodnopravno delovanje
 - Euratom

B. Področje uporabe (zavezanec)

I. Dolžnost Unije

2. Pristojnosti in subsidiarnost

- Pristojnosti Unije se ne bo širilo pomembno predvsem za pozitivne dolžnosti
- Subsidiarnost
- Vprašljivost argumenta neučinkovitosti Listine na nekaterih področjih
 - obsežna pristojnost za usklajevanje zakonodaje
 - če se Uniji prepreči urejanje zaščenega ravnanja, lahko dejavnost vpliva na kakšno drugo področje, ki ga je mogoče urejati
 - Omejevanje držav članic pri zaščiti temeljnih pravic
- Tudi dodeljevanje pooblastil *znotraj* Unije se ne bo spremenilo

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

1. Osnove

- Pomen omejitve s 1. stavkom člena 51(1)
Bistvena omejitev, ki npr. ne velja za temeljne pravice
notranjega trga
- Države članice in njihovi organi
- Upoštevanje notranjih nacionalnih pristojnosti

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

2. Pravo Unije

- Primarno pravo
- Sekundarno in terciarno pravo
- Netipični pravni akti, kot npr. ukrepi podpore in pogodbe
- Vsebina nepomembna
 - Na primer zakonodaja namenjena opredmetenju temeljnih pravic
 - Skupna zunanja in varnostna politika
- Primer: SEU, zadeva 370/12 – Pringle, 27. 11. 2012
 - Irsko sodišče: Ali moramo določbe evropskega mehanizma za stabilnost meriti po temeljnih pravicah?
 - Ampak: Sodelovanje organov Unije

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

3. Izvajanje (osnove)

- Pojem izvajanje
- Normativno izvajanje
 - Uresničevanje direktiv
 - Dopolnjevanje uredb
 - Primer: SEU, Zadeva 206/13 – Siragusa, 6. 3. 2014
 - Italijanski zakon na splošno prepoveduje gradnjo v zavarovanih krajinskih območjih
 - Ali moramo pri tem upoštevati varstvo lastnine iz člena 17 Listine?
 - Izvajanje prava EU, saj gre za zaščito okolja?

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

3. Izvajanje (osnove)

- Administrativno izvajanje
 - Uporaba uredb
 - Uporaba nacionalnega prava, ki je bilo sprejeto za uresničevanje prava EU
 - Delovanje, ki ni sofinancirano
 - Delovanje javnih podjetji kljub členom 101 f in 106 Pogodbe o delovanju EU ni vključeno

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

3. Izvajanje (osnove)

- Judikativno izvajanje
 - Uporaba prava EU iz materialnega in postopkovnega vidika
 - Uporaba nacionalnih kazenskih predpisov za sankcioniranje kršitev zoper pravo EU (na razpolago pod pravom EU)
 - Omejeno na uporabo zadevne norme, ne (zgolj) uporaba nacionalnih norm, tudi če nastopi v istem postopku

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

3. Izvajanje (osnove)

- Judikativno izvajanje
 - Primer: SEU, zadeva 418/11 – Texdata, 26. 9. 2013
 - Dolžnost predložitve letnih računovodskih izkazov kapitalskih družb v skladu z Direktivo 89/666
 - Avstrijska zakonodaja v primeru kršitve predvideva od sodišča naložene denarne kazni. V tem primeru kazen znaša 700 €
 - Brez zaslišanja
 - Kršitev člena 47(2) Listine (člena 48(2) Listine)?

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

4. Omejitev temeljnih svoboščin in druge pravice

- Temeljne svoboščine notranjega trga
 - Prosti pretok blaga
 - Svoboda opravljanja storitev
 - Prosti pretok delavcev
 - Svoboda ustanavljanja
 - Prosti pretok kapitala
- Druge pravice

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

5. Uporaba maneverskega prostora prava EU

- Primeri maneverskega prostora pri pravu EU
 - Manevrski prostor pri prenosu direktiv
 - Manevrski prostor pri izjemah
 - Nedoločeni pravni pojmi?
- Omejitev na meje presoje?

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

6. Ureditve zunaj prava Unije

- Pomembni vidiki
 - Sosedne ureditve
 - Širitev prava Unije
 - Minimalne ureditve
 - Načelo enake obravnave ne glede na državljanstvo pri temeljnih svoboščinah notranjega trga
 - Hipotetično sklicevanje

B. Področje uporabe (zavezanec)

II. Dolžnost držav članic

6. Ureditve zunaj prava Unije

- Primer: SEU, zadeva 40/11 – lida, 8. 11. 2012
 - Poroka med Japoncem in Nemko. Po enem letu skupnega življenja v Nemčiji sledi ločitev. Žena se s hčerko preseli na Dunaj
 - Japonec v Nemčiji zaprosi za dovoljenje za prebivanje za družinske člane državljanov Unije
 - Če pogoji Direktive 2004/38 niso izpolnjeni, pravica iz členov 7 in 24 Listine?

C. Neposredna zaveza: fizične osebe in načela

I. Dolžnost fizičnih oseb

1. Posredni učinki za fizične osebe

- Daljnosežni učinki
 - Uresničevanje in konkretizacija temeljnih pravic s strani zakonodajalca
 - Neuporaba norm zasebnega prava zaradi kršitve temeljnih pravic
 - Razlaga norm zasebnega prava, ki je v skladu s temeljnimi pravicami

C. Neposredna zaveza: fizične osebe in načela

I. Dolžnost fizičnih oseb

1. Posredni učinki za fizične osebe

- Primer: SEU, zadeva 555/07 – Küçükdevici, ZOdl. 2010, I-365
 - V skladu z 2. stavkom člena 622(1) se delovna doba, ki jo je imel delavec pred dopolnjenim 25. letom starosti, ne upošteva pri izračunu odpovednega roka
 - Kršitev člena 21(2) Listine?
 - Posledice?

C. Neposredna zaveza: fizične osebe in načela

I. Dolžnost fizičnih oseb

2. Neposredna dolžnost fizičnih oseb

- Ni izrecno urejeno
- Argumenti za neposredno dolžnost
- Argumenti proti neposredni dolžnosti
- Diferencialna rešitev?
- Omejen pomen pravde za izid sporov

C. Neposredna zaveza: fizične osebe in načela

II. Načela Listine

1. Pravice in načela

- Razlikovanje pravic in načel
 - Značilnost
 - Načela Listine in splošna načela prava Unije
 - Določitev načel Listine
- Pravni učinki načel
 - Pravno zavezujoče
 - Zavezanci

C. Neposredna zaveza: fizične osebe in načela

II. Načela Listine

2. Sprejetje predpisov za izvajanje

- Pomen in posledice obveznosti prenosa
 - Pojem akti za izvajanje
 - Obveznost zakonodajalca in izvršilne oblasti na ravni Unije in na ravni držav članic
 - Materialna legitimacija
 - Predvsem utemeljevanje omejitev drugih temeljnih pravic in temeljnih svoboščin notranjega trga
 - Iztožljivost ni možna

C. Neposredna dolžnost: fizične osebe in načela

II. Načela Listine

2. Sprejetje predpisov za izvajanje

- Primer: SEU, zadeva 176/12 – Médiation sociale
 - Francoski zakon zahteva vzpostavitev predstavniškega telesa uslužbencev (svet delavcev), ko je v podjetju doseženo določeno število zaposlenih (brez praktikantov)
 - Neupoštevanje praktikantov krši Direktivo 2002/14. Direktiva ima sicer neposreden učinek, vendar se med zasebniki ne uporablja neposredno
 - Pravica tožbe, ki izhaja iz člena 27 Listine v povezavi z Direktivo?

C. Neposredna dolžnost: fizične osebe in načela

II. Načela Listine

3. Upoštevanje načel in predpisov za izvajanje

- Obsežno področje uporabe aktov za izvajanje
- Dolžnost upoštevanja in preučitev